

Toekomst Omnium Goes

Werken, wonen, verblijven en opleiden.

Werken, verblijven en opleiden in
een Groene campus in Goes.

- **Inleiding**

Sinds 2018 maakt het Groen College (voorheen Edudelta) deel uit van Scalda. Bij Scalda geven we middelbaar beroepsonderwijs vorm vanuit onze waarden betrokkenheid, veelzijdigheid, toegankelijkheid en duidelijkheid. Dat laten we terugkomen in de plannen voor het Stationspark in dit document.

In het project “Samenwerking in de Groene Delta” staan de doelstellingen en opbrengsten voor het Groene onderwijs en de locatie Stationspark als volgt opgesomd:

“We willen met alle samenwerkingspartners een brede ontwikkeling op gang brengen om mede vanuit onderzoek en onderwijs de groene sector in Zeeland te versterken door innovatie en voldoende adequaat opgeleide werknemers. Door middel van dit project, maar ook door andere projecten (human capital trajecten en versterking netwerken) willen we aansluiten bij het Zeeuwse DNA, de Zeeuwse economie en maatschappelijke opgaven (met name gezondheid en duurzaamheid), een belangrijke speler worden op het gebied van kennis en innovatie, aantrekkelijke werkgevers en opleiders zijn (met moderne opleidingsvormen) en als bedrijven en onderwijs waardevolle ketens vormen die invulling geven aan onder meer hybridisering en een leven lang ontwikkelen.

In 2021 is het onderwijs adequaat ‘overgegaan’ naar Pontes en Scalda, is het doorontwikkeld tot een doorlopende leerlijn met voor Zeeland waardevolle cross-overs, een goede loopbaanoriëntatie en – begeleiding (LOB), een of meer associate degree programma’s, aansluiting bij het hoger (wetenschappelijk) onderzoekprogramma (en Joint Research Center/Bèta Campus). Er is een goede, in het mbo hybride huisvesting gerealiseerd voor het onderwijs. Er start tenminste een lectoraat of practoraat (vmbo/mbo). “

Op dit moment is Scalda Groen gehuisvest op het Stationspark in Goes. Uitgangspunt is dat de groene opleidingen medio 2025 naar het Omnium en het achterliggende gebied verhuizen en dat daar een compacte moderne huisvesting voor het Groen College gerealiseerd wordt die een groene, duurzame uitstraling heeft, die tot stand komt door middel van een organisatienetwerk¹ waarin private en publieke partijen samenwerken en waar toegankelijkheid voor een ieder centraal staat. Als we het hebben over duurzame en moderne huisvesting dan komt al snel het begrip Smart Building om de hoek kijken. In een Smart Building is de aanwezige technologie afgestemd op de medewerker of bezoeker en de activiteiten die in het gebouw plaatsvinden. Van de parkeerplaats tot aan de ontvangstruimte en van de werkplek tot aan een vergaderzaal denkt het gebouw met de persoon mee. Het gebouw leert, stimuleert en verzamelt gegevens. Deze worden gebruikt om processen te optimaliseren, fouten te verminderen en de gebruikservaring te verbeteren.

Naast de moderne en duurzame uitstraling willen we een schoolomgeving neerzetten die midden in de maatschappij staat, of liever nog halen we de maatschappij in de school. Tenslotte willen we ook voor andere clusters / opleidingen de mogelijkheid bieden om (een deel van) opleidingen op een hybride manier vorm te geven op het Omnium. Uitgangspunt bij het onderwijs in de Groene sector is

¹ Organisatienetwerk: In onze veranderende wereld kunnen complexe problemen enkel aangepakt worden als organisaties samenwerken. Individuele organisaties zijn niet in staat om deze complexiteit het hoofd te bieden. Ze moeten hun expertise noodgedwongen verbinden aan die van anderen en maken hierdoor steeds vaker deel uit van organisatienetwerken. Organisatienetwerken: de organisatievorm van de toekomst. (Patrick Kenis, Bart Cambré, 2019).

dat studenten, docenten, ondernemers en professionals samen leren en oplossingen vinden voor authentieke regionale vraagstukken waarbij innovatie een belangrijke rol speelt. Studenten formuleren eerst hun eigen leerdoelen en daarna de gedeelde ambities, doelen en agenda. Vervolgens verzamelen zij de opdrachten en kennisvragen die in de regio spelen en vertalen die vragen in uitvoerbare projecten in een bedrijfsmatige setting. Het werken in studentbedrijven kan helpen om de praktijk zo dicht mogelijk te naderen en het eigenaarschap bij studenten te vergroten. Het onderwijs is gebaseerd op Biesta (Kwalificatie, Socialisatie en Persoonsvorming), Ryan en Deci (Competentie, Autonomie en Relatie), de kernwaarden van Scalda en de kenmerken van Scalda Groen College en is gericht op actief samen ontwikkelingsgericht leren, leren in de praktijk en wordt gekenmerkt door veel reflectie op (persoonlijke) groei.

- **Probleem en achtergrond**

Figuur 1: Groen College Stationspark Goes

Op dit moment voldoet de huisvesting van het Groen College niet aan de eisen die modern onderwijs aan een schoolgebouw stelt. Bovendien is het gebouw te groot voor de studentaantallen die er nu zitten. Vanuit de gemeente Goes is het verzoek gekomen om na te denken over een verhuizing van de groene opleidingen naar het Omnium. Een deel van het onderwijs zal plaatsvinden in wat nu nog de tropische kas is, een ander deel (vooral de praktijk voor de opleidingen hovenier en de opleidingen dier) zal plaatsvinden op het gebied achter het Omnium (Hollandsche Hoeve en Ambachtscentrum).

Een traject wat al is ingezet is de hybridisering van het Groene onderwijs. Een deel van het onderwijs vindt al plaats buiten het eigen schoolgebouw. In de opleidingen van Scalda Groen College is leren in de praktijk (de school in het bedrijf of het bedrijf in de school) namelijk een belangrijk onderdeel van het onderwijs. De opleidingen van de vakgroep Teelt hebben een samenwerking met de Rusthoeve, waarbij het onderwijs in de praktijk plaats vindt, een samenwerking die verder uitgebreid kan worden richting onderzoek met mbo-studenten in de doorlopende leerlijn naar het hbo en wo. Naast de bestaande teelt opleidingen is er sprake van nieuwe opleidingen die momenteel ontwikkeld worden zoals aquacultuur en procesoperator food. In deze opleidingen is het praktijkleren belangrijk en wordt de samenwerking met het bedrijfsleven gezocht. Met de Rusthoeve en bedrijven in het gebied daar omheen kan het praktijkleren voor deze Groene opleidingen optimaal vorm gegeven worden en verder worden uitgebouwd, mede in het kader van het Delta Kenniscentrum. Daarnaast volgen studenten Paardensport en -Houderij hun praktijk bij een manege en stoeterij in de regio en is er een samenwerkingsverband met lokale hoveniers voor het opleiden van toekomstige vakmensen in deze branche.

Het Groen College staat in een groene omgeving waarin studenten in een echt groene, duurzame school en omgeving theorie en praktijk aangeboden krijgen.

Het gebouw aan het Stationspark in Goes waar we nu met de opleidingen gehuisvest zijn, straalt op dit moment geen groen duurzaam karakter uit en dat is wel zoals we de opleiding willen profileren; het Groen College zoals dat bij het Omnium vorm moet krijgen staat in een groene omgeving waarin studenten in een echt groene, duurzame school en omgeving theorie en praktijk aangeboden krijgen.

- **Oplossing**

Een mooi voorbeeld van hoe een groene school in een duurzame, groene omgeving vormgegeven kan worden is het ontwerp van de Aeres Hogeschool in Almere, waar uitgegaan wordt van een aantal principes. Men bouwt een gebouw dat daadwerkelijk past bij de doelgroep met een groene uitstraling, zowel binnen als buiten, waarbij ook de verbinding tussen binnen en buiten daadwerkelijk gemaakt wordt. Bekend is dat een groene omgeving bijdraagt aan een goede gezondheid en dat groen zorgt voor betere leerprestaties (rust, concentratie). Tenslotte werkt een aantrekkelijk gebouw als een magneet op de omgeving en externe partners en vormt zodoende een vliegwiel voor het opzetten van een organisatienetwerk dat die gedachten ondersteunt en voor de samenwerking met die externe partners.

Figuur 2: Aeres Hogeschool Almere

Op het terrein bij het Omnium zijn mogelijkheden voorhanden om in een organisatienetwerk, dat zich bekommert om duurzaamheid en een groene omgeving, een plek te creëren waarin werken, wonen, verblijven en opleiden samenkomt in een Groene campus.

**Een groene omgeving
zorgt voor betere
leerprestaties.**

Het netwerk op het Omnium wordt gebouwd om een aantal bouwstenen met partijen die een duidelijke visie hebben op hoe we dat in harmonie met de natuur, milieu en omgeving kunnen vormgeven. Belangrijk is wel te vermelden dat potentiële partners bereid zijn om samen met Scalda onderwijskundige principes leidend te laten zijn en dat zij ook mede risicodragend zijn voor de bouwsteen die zij inbrengen in het project. Bovendien moet de nodige flexibiliteit in het gebouw ingebouwd worden; de maatschappij en dus het onderwijs verandert en past zich aan veranderende omstandigheden aan. Samen zullen we naar manieren en vormen moeten zoeken om de mogelijkheid tot flexibiliteit en verandering in te bouwen en te waarborgen. Naast het op te bouwen netwerk op het Omnium is er het netwerk met andere partners en bedrijven vanuit de Groene opleidingen. Een deel van de opleidingen vindt zoals al aangegeven plaats op en rond de Rusthoeve in Colijnsplaat en andere praktijkleerlocaties, waarbij ook het netwerk met ZLTO en Foeddelta Zeeland genoemd moet worden.

De bouwstenen die tot nu toe zijn ingebracht en in brainstormsessies in kleiner verband naar voren zijn gekomen voor een Groene Campus, zijn:

1. Scalda Groen College studenten, vanuit de opleidingen hovenier, bloem, groen en styling, dierverzorging, paardensport en –houderij en teelt, dragen zorg voor de gemeenschappelijke (groen)voorzieningen die door alle partijen gebruikt kunnen worden. Studenten kunnen daarnaast met partners uit de regio en studenten van de Scalda opleiding detailhandel een winkel waarin o.a. producten uit

de bloem, groen en styling opleiding worden verkocht, waarin jonge gekweekte dieren uit het dierenverblijf verkocht worden en waarin streekproducten (zilte teelt, aardappelen, uien etc.) verkocht worden. Daarnaast vindt uiteraard praktisch en theoretisch onderwijs plaats in een “state of the art” gebouw voor de studenten Groen (maar daarnaast zijn ook nog mogelijkheden denkbaar voor andere opleidingen of workshops voor een scala aan (praktijkroute) studenten van andere opleidingen van Scalda). Het gebouw kenmerkt zich door mosdaken en verticale tuinen langs de gevels. Hoveniers kunnen langs de gevels abseilen om de verticale tuinen te onderhouden die daarvoor met drones zijn geïnspecteerd.

2. Een mooie combinatie zou gevormd kunnen worden met een kinderopvang waarin kinderen (0 tot 4 jaar) en kinderen in de Buiten Schoolse Opvang (BSO) in een groene omgeving worden opgevangen, buiten kunnen spelen en spelenderwijs omgaan met de natuur. De samenwerking vindt plaats met een regionale partij en studenten vanuit de opleiding Zorg en Welzijn. Daarnaast vindt buitenschoolse opvang voor leerlingen van Goese basisscholen plaats. De groene omgeving wordt mede vormgegeven door studenten van het Groen College.

3. Een kinderboerderij en een dierenverblijf die worden gerund met en door studenten van het Groen College samen met een regionale partij die hiermee ervaring heeft. Tevens is de mogelijkheid voor dagbesteding vanuit een partij uit de welzijnshoek aanwezig; ook hier wordt mede invulling aan gegeven met inzet van Scalda studenten Zorg en Welzijn.
4. Mogelijkheden voor de huisvesting van een basisschool op korte afstand van het terrein rondom het Omnium, die zich wil afficheren als een groene basisschool, met een groen schoolplein, een curriculum wat daar op afgestemd is, met een minibos en/of moestuin en pluktuin. Ook hierin spelen studenten Groen en studenten Zorg en Welzijn een rol. Buitenschoolse opvang (kinderen 4 tot 12 jaar) kan plaatsvinden in de bij 2 genoemde kinderopvang.
5. Een horeca ruimte waarin producten uit de zilte teelt maar ook andere producten uit de opleidingen aquacultuur en teelt en groene technologie verwerkt worden in gerechten en menu's door studenten en docenten van de horeca opleidingen van Scalda. Een restaurant en een keuken met daarnaast een moestuin waarin de producten gekweekt worden (studenten Groen) die in het restaurant geserveerd kunnen worden maken het plaatje compleet. Een externe partij verzorgt de bij- en nascholing en certificering op het gebied van

vis en vleesbereidingen op het Stationspark. Een scenario waarin de food / horeca opleidingen van Scalda een plaats krijgen in deze Groene Campus dient nader onderzocht te worden. Het bij elkaar plaatsen van beide opleidingen brengt een kruisbestuiving tot stand waar beide opleidingen en Scalda de vruchten van kunnen plukken.

6. Een gebouw (uiteraard duurzaam, smart en state of the art) waar alle partijen gebruik van kunnen maken en wat gecontroleerd en beheerst wordt d.m.v. slimme technologie. Het gebouw biedt mogelijkheden voor flexwerkers van alle partijen en “meet en seat” voor partners en bedrijven uit de regio en is centraal gesitueerd naast het station Goes. Via slimme technologie kunnen bepaalde ruimtes afzonderlijk worden geopend waardoor 24/7 gebruik gemaakt kan worden van bepaalde faciliteiten (bijv. simulatoren), door zowel internen als externen.

7. Een E-mobility hub waarmee studenten en andere gebruikers van het park vanuit het station naar hun werkplek, school, praktijklocatie enz. kunnen reizen (realiseren van “last mile” voorzieningen).
8. Multifunctionele ruimtes en sportzalen, gerund door studenten CIOS in samenwerking met een regionale partij voor activiteiten voor de diverse doelgroepen op de groene campus: kinderopvang, basisschool en studenten Groen College. Ook het realiseren van een wijk-leerbedrijf van waaruit studenten van Scalda een zogenoemde voorliggende voorziening voor de gehele wijk kunnen ontwikkelen en realiseren behoort tot de mogelijkheden.
9. Het vormgeven van een Leven Lang Ontwikkelen in samenwerking met de aanwezige partners, Helix en de Academie van Scalda.

- **Conclusie**

Uit gesprekken met een aantal partijen blijkt dat er draagvlak is om te komen tot een Groene Campus in Goes, waarin opleidingen van Scalda (waaronder het Groen College) midden in de maatschappij staan en waar wonen, werken, leren / opleiden en verblijven in nauwe samenwerking tot stand komt, naast de al genoemde netwerken waarin Scalda Groen College zich nu al beweegt.

Het realiseren van een omgeving zoals hiervoor geschetst heeft op meerdere manieren een meerwaarde voor Scalda. We “vergroenen” de locatie Omnium en we dragen zorg voor een compacte huisvesting van het Groen College waarin er sprake is van een efficiënte benutting van de ruimte.

Het onderwijs vindt plaats in een moderne, duurzame school; een Smart Building dat spaarzaam omgaat met energie en de ruimte die voorhanden is en waar de partners uit het Groene netwerk en de partners van de Campus elkaar ontmoeten en met elkaar een school midden in de samenleving vormgeven. Bovendien beperkt het gebruik van de Campus zich niet alleen tot de studenten van het Groen College, maar zijn er ook verschillende mogelijkheden voor studenten van andere opleidingen van Scalda. De Groene Campus is voor Scalda, de gemeente Goes en de provincie Zeeland een mooi uithangbord.

Deze ontwikkeling sluit naadloos aan bij MBO2030 waarin gesproken wordt van regionale ecosystemen. Volgens de toekomstvisie hebben de mbo-scholen zich omgevormd tot regionale centra voor innovatie en beroepsonderwijs (CIB). Binnen die centra werken scholen (vmbo, mbo en hbo) nauw samen met bedrijven en overheden.

<https://levenlangontwikkelen.nl/app/uploads/Infographics-mbo-in-2030.pdf>

